

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
PODCZAS PRZEWOZU UCZNIÓW I DZIECI DO SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI ORAZ INNYCH
PLACÓWEK OŚWIATOWYCH w PKS w Raciborzu Sp. z o.o.

ROZDZIAŁ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Ustala się następujące standardy ochrony małoletnich podczas przewozu dzieci/uczniów uczęszczających do przedszkoli i szkół oraz innych placówek oświatowych.

a.

Standard 1. Politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas przewozu uczniów do przedszkoli i szkół oraz innych placówek oświatowych opracował i wdrożył PKS w Raciborzu Sp. z o.o. na podstawie art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U.2024.560 t.j.).

b.

Standard 2. Pracownicy sprawujący opiekę nad małoletnimi posiadają wiedzę na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem. Prezes Zarządu PKS w Raciborzu Sp. z o.o. lub wyznaczony przez niego pracownik monitoruje pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu małoletnich.

c.

Standard 3. Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego w trakcie przewozu zostały wypracowane przez Spółkę. Zarząd wyznaczył osoby odpowiedzialne za nadzór nad osobami sprawującymi opiekę nad małoletnimi oraz upoważniono je do przyjmowania wniosków oraz interwencji w sprawie krzywdzenia małoletnich.

d.

Standard 4. Monitoring i okresowa weryfikacja odbywa się na podstawie określonych zasad w wyniku okresowej weryfikacji i aktualizacji zgodności przyjętych działań z przyjętymi Standardami.

2. Ilekroć w Standardach jest mowa o:

PKS w Raciborzu Sp. z o.o. – oznacza to przewoźnika/operatora, który realizuje przewóz uczniów do placówek oświatowych,

Małoletni – należy przez to rozumieć osobę (dziecko/ucznia), która nie ukończyła 18 roku życia,

Uczeń – uczeń szkoły podstawowej, wychowanek przedszkola/oddziału przedszkolnego;

Personel – należy przez to rozumieć osobę sprawującą opiekę nad małoletnimi podczas przewozu (Opiekuna) oraz Kierowcę,

Szkoła – szkoła, przedszkole, oddział przedszkolny lub inna placówka oświatowa

ROZDZIAŁ 2. POLITYKA OCHRONY MAŁOLETNIACH PRZED KRZYWDZIENIEM

1. Celem Standardów Ochrony Małoletnich jest:

- A. zwrócenie uwagi Personelu, rodziców i podmiotów współpracujących na konieczność podejmowania wzmoczonych działań na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem;
- B. określenie zakresu obowiązków Personelu w działaniach podejmowanych na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem;
- C. wypracowanie adekwatnej procedury do wykorzystania podczas interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich.

2. Personel w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletniego oraz stosuje zasady określone w Standardach.

3. Niedopuszczalne jest stosowanie przez Personel wobec małoletniego jakiejkolwiek formy przemocy.

4. Ze Standardami zapoznawani są: Personel, a także małoletni i ich rodzice oraz podmioty współpracujące w realizacji przewozów małoletnich do szkół zgodnie z procedurami określonymi w treści Standardów.

5. Wyznaczam Kierownika ds. pracowniczych i Kierownika ds. przewozów jako osoby odpowiedzialne za monitorowanie realizacji Standardów, reagowanie na sygnały ich naruszenia, ewaluowanie i modyfikowanie zapisów Standardów i prowadzenie rejestru zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego.

ROZDZIAŁ 3. PERSONEL

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji:

- 1) Osoba sprawująca opiekę nad małoletnimi podczas przewozu ich do szkół, przedszkoli lub innych placówek oświatowych przed zawarciem umowy o pracę sprawdzana jest na podstawie Rejestru Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym, o którym mowa w art. 21 ust. 2-8 ustawy z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024r. poz. 560).

2) Kandydat na Opiekuna czy kierowcę przedkłada pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w art. 21 ust. 3 ww. ustawy.

3) Personel, kierowcy zobowiązani są do zapoznania się ze Standardami ochrony małoletnich podczas przewozów do szkół, przedszkoli czy innych placówek oświatowych jednocześnie podpisując oświadczenie stanowiące załącznik nr 1 do Standardów.

2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między Personelem a małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich:

1) Personel zobowiązany jest:

- a) odnosić się z szacunkiem do małoletnich,
- b) wysłuchać i starać się udzielić odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i wieku,
- c) zachować szczególną ostrożność w kontaktach z małoletnimi, wykazując zrozumienie i wyczucie,
- d) zwracać uwagę na właściwość i poprawność relacji zachodzących pomiędzy małoletnimi w zakresie np. znęcania fizycznego, psychicznego, znieważania, upokarzania, lekceważenia, obrażania i zawstydzania, używania wulgaryzmów, krzyczenia, stosowania gróźb, zastraszania lub innych niedozwolonych zachowań nieuwzględnionych wyżej. Ponadto:
- e) kontakt fizyczny (np. prowadzenie za rękę) przy odprowadzaniu i przyprowadzaniu małoletniego do/z szkoły dozwolony jest tylko za zgodą małoletniego,
- f) kontakt fizyczny w formie pomocy (np. podtrzymywanie, przytrzymywanie) przy wsiadaniu i wysiadaniu, przemieszczaniu się w autobusie dozwolony jest tylko za zgodą małoletniego.

2) Zabrania się Personelowi:

- a) lekceważenia, obrażania i zawstydzania, używania wulgaryzmów, upokarzania małoletnich np. poprzez niestosowne komentarze, powierzchowną ocenę czy też porównywanie z innymi małoletnimi,
- b) podnoszenia głosu, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie),
- c) stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie (psychicznej i fizycznej),
- d) dotykania małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany,
- e) kontaktu fizycznego, który mógłby być niejawnym bądź ukrywany, wiążący się z jakąkolwiek gratyfikacją bądź wynikającą z relacji władzy,
- f) prowokowania nieodpowiednich kontaktów z małoletnimi.

3. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej oraz ochrony wizerunku małoletniego:

- 1) Podczas przewozu małoletnich do szkół, przedszkoli lub innych placówek oświatowych nie zapewnia się dostępu do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej,
- 2) Zabrania się małoletnim korzystania z urządzeń mobilnych w sposób niewłaściwy a w szczególności:
  - a) nagrywania rozmów,
  - b) utrwalania wizerunku współpasażerów czy Personelu,
  - c) oglądania, słuchania nieodpowiednich treści lub udostępnia je innym małoletnim,
  - d) rozpowszechniania fake news.
- 3) W razie podejrzenia, że małoletni w czasie przewozu korzysta z urządzenia mobilnego w sposób określony w pkt 2 Personel zobowiązany jest upomnieć małoletniego, a w przypadku braku osiągnięcia zamierzonego skutku, podjąć dalszą interwencję, zgodnie z procedurą określoną w pkt 2 Rozdziału 4 Standardów.
- 4) Uznając prawo małoletnich do prywatności i ochrony dóbr osobistych zabrania się Personelowi nagrywania rozmów, utrwalania i upubliczniania wizerunku małoletnich.
- 5) W przypadku zaistnienia konieczności skorzystania z telefonu komórkowego przez ucznia należy zapytać Opiekuna o zgodę.

ROZDZIAŁ 4. PROCEDURY REAGOWANIA NA KRZYWDZENIE

1. Personel w trakcie przewozu zwraca uwagę na sygnały, które mogą świadczyć o tym, że dziecko jest krzywdzone, którymi mogą być w szczególności:

- 1) wypowiedzi dziecka,
- 2) wygląd dziecka (nieodpowiednie ubranie, brak higieny, niedożywienie, sińce pod oczami)
- 3) problemy medyczne (dziecko często mdleje, skarży się na bóle brzucha, bóle głowy lub wiemy, że choruje na jedną z chorób psychosomatycznych, doznaje różnych urazów, zwłaszcza w krótkich odstępach czasu),
- 4) zaburzenia zachowania i zaburzenia emocjonalne (tiki, lęki, fobie, depresja, jękanie, wycofanie z kontaktów społecznych, zahamowanie, zaburzenia odżywiania, zachowania autodestrukcyjne np. samookaleczenia),
- 5) zachowania dziecka nieadekwatne do sytuacji (dziecko reaguje agresją na życzliwe podejście),
- 6) informacje przekazane przez rodzica, który jest również ofiarą przemocy domowej,

- 7) zauważone (Personel jest świadkiem) czyny, które mogą świadczyć o przemocy wobec dziecka ze strony osób dorosłych, jak naruszenie nietykalności cielesnej czy zniewaga.
2. Personel przewozu małoletnich do szkół, przedszkoli lub innych placówek oświatowych zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich, określonych w ust. 1 jest obowiązany powiadomić Zarząd PKS w Raciborzu Sp. z o.o. sporządzając notatkę służbową, który ocenia sytuację i decyduje czy zachodzi potrzeba podjęcia interwencji u Dyrektora szkoły lub rodziców/opiekunów prawnych.
3. Mając uzasadnione podejrzenie, że małoletni jest krzywdzony, należy niezwłocznie zawiadomić policję, dzwoniąc pod numer 112, opisując okoliczności zdarzenia. W zależności od dynamiki sytuacji i okoliczności telefon wykonuje osoba, która jest bezpośrednim świadkiem zdarzenia. Jeżeli zawiadamiającym jest Personel, jednocześnie o zdarzeniu informuje Zarząd PKS w Raciborzu Sp. z o.o. a ten Dyrektora szkoły lub rodziców/opiekunów prawnych.
4. PKS w Raciborzu Sp. z o.o. prowadzi rejestr zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego, których wzór stanowi załącznik Nr 2 do Standardów.
5. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego zostaje odnotowany w rejestrze, o którym mowa w ust. 4.
6. Rejestrowi zdarzeń zagrażających dobru małoletniego nadaje się kategorię archiwalną zgodnie z obowiązującymi przepisami.
7. Każdorazowy wpis do rejestru zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu uruchamia procedurę przeglądu i ewentualnej aktualizacji Standardów.
8. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego, Personel powinien w miarę możliwości wyeliminować niepożądane zachowanie bez wpływu na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego, a następnie postępować zgodnie z procedurą określoną w ust 2 Rozdziału 4 Standardów.
9. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez Personel, każdy współpasażer lub inny małoletni zobowiązany jest powiadomić Zarząd PKS w Raciborzu Sp. z o.o. Zarząd PKS przeprowadza rozmowę z Personelem w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji i ustala dalsze działanie zgodnie z określonymi procedurami.
10. Zarząd PKS w Raciborzu Sp. z o.o. oraz osoby przez niego upoważnione mogą złożyć do odpowiednich służb/institucji zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, jeśli sytuacja wymaga natychmiastowych działań.

ROZDZIAŁ 5. MONITORING

1. PKS w Raciborzu Sp. z o.o. co najmniej raz na 2 lata dokonuje oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
2. PKS w Raciborzu Sp. z o.o. realizujący usługę przewozu uczniów do szkół, przedszkoli lub innych placówek oświatowych jest odpowiedzialny za przeszkolenie i przygotowanie Personelu do stosowania Standardów.
3. Osoby Odpowiedzialne monitorują realizację Standardów, reagują na ich naruszenie oraz koordynują zmiany w Standardach.
4. Personel oraz Kierownicy PKS mogą przekazywać swoje uwagi, proponować zmiany względem uregulowań zawartych w Standardach oraz zgłaszać incydenty naruszania Standardów do Zarządu PKS w Raciborzu.
5. Wszelkich zmian w Standardach dokonuje Zarząd PKS w Raciborzu Sp. z o.o.

ROZDZIAŁ 6. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Standardy stosuje się odpowiednio w stosunku do małoletnich podczas ich przewozu do szkół, przedszkoli lub innych placówek oświatowych.
3. Standardy ochrony małoletnich podczas przewozu uczniów do szkół, przedszkoli lub innych placówek oświatowych dostępne są na stronie internetowej PKS w Raciborzu Sp. z o.o. ,w biurze obsługi klienta.

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI
OCHRONY MAŁOLETNIICH
PODCZAS PRZEWOZU UCZNIÓW DO SZKÓŁ

Ja niżej podpisany .....

oświadczam,

że zapoznałam/łem się ze Standardami ochrony małoletnich wprowadzonymi w PKS w Raciborzu Sp. z o.o. podczas opieki w czasie przewozu uczniów do szkół oraz zobowiązuję się do ich stosowania i przestrzegania.

.....

Podpis

